ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 16ης Δεκεμβρίου 2004*

Στην υπόθεση C-277/02,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, την οποία υπέβαλε το Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Γερμανία), με απόφαση της 3ης Ιουλίου 2002, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Ιουλίου 2002, στο πλαίσιο της δίκης

EU-Wood-Trading GmbH

κατά

Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts και K. Schiemann (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συζητήσεως στο ακροατήριο της 27ης Μαΐου 2004,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η EU-Wood-Trading GmbH, εκπροσωπούμενη από τους T. Pschera και B. Enderle, Rechtsanwälte,

— η Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH, εκπροσωπούμενη από τον C. v. der Lühe, Rechtsanwalt,

— η Δανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Molde,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Riedl,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους U. Wölker και M. Κωνσταντινίδη,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Κοινότητας καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους (ΕΕ 1993, L 30, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 98/368/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 1998 (ΕΕ L 165, σ. 20), και 1999/816/ΕΚ της 24ης Νοεμβρίου 1999 (ΕΕ L 316, σ. 45, στο εξής: ο κανονισμός).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο δίκης μεταξύ της EU-Wood-Trading GmbH, με έδρα το Bürstadt (Γερμανία) (στο εξής: EU-Wood-Trading), και της Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH, με αντικείμενο τις αντιρρήσεις που προέβαλε η τελευταία κατά της σχεδιαζόμενης από την EU-Wood-Trading μεταφοράς 3 500 τόνων αποβλήτων ξυλείας στην Ιταλία.

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

3 Η οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 8), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία

91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991 (ΕΕ L 78, σ. 32), και με την απόφαση 96/350/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Μαΐου 1996 (ΕΕ L 135, σ. 32, στο εξής: οδηγία), έχει ως κύριο σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από τις βλαπτικές συνέπειες που προκαλούν η αποκομιδή, η μεταφορά, η επεξεργασία, η αποθήκευση και η εναπόθεση των απορριμμάτων. Ειδικότερα, στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη της ως άνω οδηγίας αναφέρεται ότι πρέπει να ευνοηθεί η ανάκτηση των αποβλήτων και η χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών, προκειμένου να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι.

4 Στο στοιχείο ε΄ του άρθρου 1 της οδηγίας ως «διάθεση» ορίζεται «κάθε εργασία που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙ Α», ενώ στο στοιχείο στ΄, ως «αξιοποίηση» ορίζεται «κάθε εργασία που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙ Β».

5 Κατά το άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η διάθεση ή η αξιοποίηση των αποβλήτων θα πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον, ιδίως δε:

— χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα ή το έδαφος, ούτε για την πανίδα και τη χλωρίδα,

— χωρίς να προκαλούνται ενοχλήσεις από το θόρυβο ή τις οσμές,

— χωρίς να βλάπτονται οι τοποθεσίες και τα τοπία που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον».

6 Δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας, για την επίτευξη των στόχων της οδηγίας, ιδίως αυτών του άρθρου 4, οι αρμόδιες αρχές που έχουν ορίσει τα κράτη μέλη συντάσσουν το συντομότερο δυνατόν ένα ή περισσότερα σχέδια διαχειρίσεως απορριμμάτων. Κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εμποδίζουν μεταφορές αποβλήτων που αντιβαίνουν στα σχέδια διαχειρίσεως που έχουν καταρτίσει.

7 Με τον κανονισμό οργανώνονται, μεταξύ άλλων, η εποπτεία και ο έλεγχος της μεταφοράς αποβλήτων μεταξύ των κρατών μελών.

8 Στην ένατη αιτιολογική σκέψη διευκρινίζεται ότι:

«[...] οι μεταφορές αποβλήτων πρέπει προηγουμένως να κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές ούτως ώστε να είναι ενήμερες, ιδίως για το είδος, τη διακίνηση και τη διάθεση ή αξιοποίηση των αποβλήτων, έτσι ώστε να μπορούν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να προβάλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις ως προς τη μεταφορά».

9 Κατά το άρθρο 2 του κανονισμού:

«Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

[...]

β) "αρμόδιες αρχές", οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται είτε από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 36, είτε από τρίτες χώρες·

γ) "αρμόδια αρχή αποστολής", η αρμόδια αρχή που ορίζεται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 36, για την περιοχή από την οποία εκκινεί η αποστολή, ή που ορίζεται από τρίτες χώρες·

δ) "αρμόδια αρχή προορισμού", η αρμόδια αρχή που ορίζεται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 36, για την περιοχή στην οποία καταλήγει η μεταφορά [...]·

ε) "αρμόδια αρχή διαμετακόμισης", η μια και μόνη αρχή την οποία ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 36, για το κράτος διαμέσου του οποίου διαμετακομίζονται τα απόβλητα·

[...]

ζ) "κοινοποιών", κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υπέχει την υποχρέωση κοινοποίησης, συγκεκριμένα δε τα [...] πρόσωπα που προτίθενται να μεταφέρουν ή να ενεργήσουν για τη μεταφορά αποβλήτων [...]·

θ) "διάθεση", η διάθεση όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ·

[...]

ια) "αξιοποίηση", όπως ορίζεται στο άρθρο 1, στοιχείο στ) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ·

[...]»

10 Ο τίτλος ΙΙ του κανονισμού, «Μεταφορά αποβλήτων μεταξύ των κρατών μελών», περιέχει, μεταξύ άλλων, δύο κεφάλαια εκ των οποίων το ένα αφορά την ισχύουσα διαδικασία για απόβλητα προς διάθεση (κεφάλαιο Α, άρθρα 3 έως 5) και το άλλο την ισχύουσα διαδικασία για απόβλητα προς αξιοποίηση (κεφάλαιο Β, άρθρα 6 έως 11).

11 Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, όταν ο κοινοποιών ή ο κάτοχος των αποβλήτων προτίθεται να μεταφέρει απόβλητα προς αξιοποίηση, τα οποία περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού (πορτοκαλής κατάλογος αποβλήτων), από ένα κράτος μέλος σε άλλο ή/και να τα διαμετακομίσει μέσω ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, ενημερώνει την αρμόδια αρχή προορισμού και αποστέλλει αντίγραφο της κοινοποιήσεως στις αρμόδιες αρχές αποστολής και διαμετακομίσεως, καθώς και στον παραλήπτη.

12 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού, η κοινοποίηση πραγματοποιείται με το έγγραφο παρακολουθήσεως, το οποίο εκδίδεται από την αρμόδια αρχή αποστολής. Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζονται τα πληροφοριακά στοιχεία που ο κοινοποιών πρέπει να παρέχει με το έγγραφο παρακολουθήσεως, στα οποία περιλαμβάνονται και στοιχεία για τυχόν εργασίες αξιοποιήσεως, οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ Β της οδηγίας.

13 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 6, του ως άνω κανονισμού, ο κοινοποιών πρέπει να συνάπτει με τον παραλήπτη σύμβαση για την αξιοποίηση των αποβλήτων, αντίγραφο της οποίας πρέπει να παρέχεται, εφόσον ζητηθεί, στην αρμόδια αρχή.

14 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 8, του κανονισμού, μια αρμόδια αρχή αποστολής μπορεί, σύμφωνα με την εθνική της νομοθεσία, να αποφασίσει να διαβιβάσει η ίδια την κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή προορισμού, αντί ο κοινοποιών, αποστέλλοντας αντίγραφα στον παραλήπτη και στην αρμόδια αρχή διαμετακομίσεως.

15 Με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού ορίζεται η προθεσμία, καθώς και οι όροι και η διαδικασία που πρέπει να τηρούν οι αρμόδιες αρχές προορισμού, αποστολής και διαμετακομίσεως, για να προβάλουν αντιρρήσεις κατά κοινοποιηθέντος σχεδίου μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση. Η διάταξη αυτή προβλέπει, ιδίως, ότι οι αντιρρήσεις πρέπει να στηρίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού.

16 Το άρθρο 7, παράγραφος 4, του κανονισμού ορίζει:

«α) Οι αρμόδιες αρχές προορισμού και αποστολής δύνανται να προβάλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις για τη σχεδιαζόμενη μεταφορά:

— σύμφωνα με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ και ιδίως το άρθρο 7,

ή

— εάν δεν είναι σύμφωνη με τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την προστασία της υγείας,

ή

— εάν ο κοινοποιών ή ο παραλήπτης έχει καταδικαστεί στο παρελθόν για παράνομη διακίνηση· στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή αποστολής μπορεί να αρνηθεί να εγκρίνει όλες τις μεταφορές στις οποίες είναι αναμεμιγμένο το εν λόγω πρόσωπο, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

ή

— εάν η μεταφορά αντίκειται προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις οι οποίες έχουν συναφθεί από το ενδιαφερόμενο ή τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη,

ή

— εάν ο λόγος αξιοποιήσιμων προς μη αξιοποιήσιμα απόβλητα, η εκτιμώμενη αξία των υλικών που θα αξιοποιηθούν εν τέλει ή το κόστος της αξιοποίησης και το κόστος της διάθεσης του μη αξιοποιηθέντος μέρους δεν δικαιολογούν την αξιοποίηση από οικονομική και περιβαλλοντική άποψη·

β) οι αρμόδιες αρχές διαμετακόμισης μπορούν να προβάλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις κατά της σχεδιαζόμενης μεταφοράς, βάσει της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης περίπτωσης του στοιχείου α)».

17 Το άρθρο 26 του κανονισμού ορίζει:

«1. Κάθε μεταφορά αποβλήτων, η οποία:

[...]

γ) πραγματοποιείται χωρίς τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων αρμόδιων αρχών, η οποία όμως έχει αποσπασθεί με πλαστογράφηση, παραπλάνηση ή απάτη,

ή

[...]

ε) οδηγεί σε διάθεση ή αξιοποίηση των αποβλήτων κατά παράβαση των κοινοτικών ή διεθνών κανόνων,

[...]

θεωρείται παράνομη μεταφορά αποβλήτων

[...]»

18 Κατά το άρθρο 30, παράγραφος 1, του κανονισμού:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα απόβλητα μεταφέρονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων και των επιχειρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ και τυχαίους δειγματοληπτικούς ελέγχους των μεταφορών.»

19 Κατά το άρθρο 34 του κανονισμού:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 και των κοινοτικών και εθνικών διατάξεων περί αστικής ευθύνης και ανεξάρτητα από τον τόπο διάθεσης ή αξιοποίησης των αποβλήτων, ο παραγωγός των αποβλήτων λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διάθεση ή την αξιοποίηση ή για την ανάθεση της διάθεσης ή της αξιοποίησης των αποβλήτων με τρόπο ώστε να προστατεύεται η ποιότητα του περιβάλλοντος [...].

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να διασφαλίζουν την τήρηση των προβλεπομένων στην παράγραφο 1 υποχρεώσεων.»

20 Κατά το άρθρο 36 του κανονισμού:

«Τα κράτη μέλη ορίζουν την ή τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Όσον αφορά τη διαμετακόμιση, μία μόνον αρμόδια αρχή ορίζεται από κάθε κράτος μέλος.»

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

21 Το άρθρο 5, παράγραφος 3, του Gesetz zur Förderung der Kreislaufwirtschaft und Sicherung der umweltverträglichen Beseitigung von Abfällen (νόμου περί ενισχύσεων της οικονομίας της ανακύκλωσης και προς διασφάλιση της διαθέσεως των αποβλήτων κατά τρόπο μη επικίνδυνο για το περιβάλλον), της 27ης Σεπτεμβρίου 1994 (BGBl. I, σ. 2705, στο εξής: νόμος της 27ης Σεπτεμβρίου 1994), απαγορεύει κάθε αξιοποίηση αποβλήτων, η οποία συνεπάγεται αύξηση της παρουσίας επιβλαβών ουσιών στον κύκλο των πρώτων υλών.

22 Στο ομόσπονδο κράτος Ρηνανία-Παλατινάτο, αρμόδιος οργανισμός για τη διάθεση τοξικών αποβλήτων είναι η Sonderabfall-Management Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH.

Η κύρια δίκη και τα προδικαστικά ερωτήματα

23 Στις 23 Νοεμβρίου 1999, η EU-Wood-Trading κοινοποίησε στη Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH, ως αρμόδια αρχή αποστολής, το σχέδιό της για τη μεταφορά 3 500 τόνων αποβλήτων ξυλείας στην επιχείρηση Frati Luigi de Pomponesco, εγκατεστημένη στην Ιταλία.

24 Σύμφωνα με την κοινοποίηση, τα επίμαχα απόβλητα αποτελούνταν κυρίως από ξυλεία κατεργασμένη ή χρωματισμένη, προερχόμενη από κατεδαφίσεις, έπιπλα ή υπολείμματα επεξεργασίας ξύλου. Προορίζονταν για αξιοποίηση στην παραγωγή σανίδων.

25 Τα συνημμένα στην κοινοποίηση έγγραφα περιλάμβαναν περιγραφή των εργασιών αξιοποιήσεως, βεβαιώσεις των ιταλικών αρχών ότι δεν προβάλλουν αντιρρήσεις κατά της εισαγωγής της μεταχειρισμένης ξυλείας και έκθεση εργαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η σχετική ανάλυση έδειξε ότι η περιεκτικότητα των αποβλήτων σε μόλυβδο ανέρχεται σε 47 mg ανά χιλιόγραμμο ξηράς ουσίας.

26 Με απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2000, η αρμόδια αρχή αποστολής προέβαλε αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αυτής, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη και δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού. Οι αντιρρήσεις αυτές στηρίζονταν στο ότι, λόγω της περιεκτικότητας των αποβλήτων σε μόλυβδο, η οποία υπερέβαινε την ποσότητα αναφοράς που καθορίζεται με εγκύκλιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος του ομόσπονδου κράτους της Ρηνανίας-Παλατινάτου, δεν ήταν δυνατή η αξιοποίηση των αποβλήτων χωρίς να προκληθεί κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία ή βλάβη για το περιβάλλον, κατά παράβαση των υποχρεώσεων που επιβάλλει τόσο η οδηγία, όσο και ο νόμος της 27ης Σεπτεμβρίου 1994.

27 Η EU-Wood-Trading υπέβαλε ενώπιον της αρμόδιας αρχής αποστολής διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως περί προβολής αντιρρήσεων και προσκόμισε νέα ανάλυση, σύμφωνα με την οποία η περιεκτικότητα των αποβλήτων σε μόλυβδο και αρσενικό ανέρχεται σε 23 mg και 3,4 mg ανά χιλιόγραμμο ξηράς ουσίας αντιστοίχως. Η ένσταση απορρίφθηκε στις 5 Ιουλίου 2000.

28 Η προσφυγή που άσκησε η EU-Wood-Trading κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Verwaltungsgericht Mainz (Γερμανία) απορρίφθηκε με απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2001. Η EU-Wood-Trading άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz. Ισχυρίστηκε, κατ' ουσίαν, ότι η αρμόδια αρχή αποστολής δεν μπορεί να προβάλει κατά μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση αντιρρήσεις που αφορούν την αξιοποίησή τους εντός άλλου κράτους μέλους .

29 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz, κρίνοντας ότι η επίλυση της εκκρεμούς ενώπιόν του διαφοράς εξαρτάται από την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορούν, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 [...], να προβληθούν αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση, με το αιτιολογικό ότι η προβλεπόμενη αξιοποίηση αντίκειται προς τη διατυπούμενη με το άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 75/442 [...] επιταγή της αξιοποιήσεως των αποβλήτων χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μπορούν τις αντιρρήσεις αυτές να τις προβάλουν, εκτός από τις αρχές του τόπου προορισμού, και οι αρχές του τόπου αποστολής;

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μπορούν οι αρχές του τόπου αποστολής, κατά την εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγεται για την υγεία και το περιβάλλον η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος προορισμού, να λαμβάνουν υπόψη τους, επίσης, τα ισχύοντα στο κράτος αποστολής πρότυπα, όταν αυτά είναι επιπέδου υψηλότερου, σε σύγκριση με τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού, πρότυπα;

4) Μπορούν, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού περί μεταφοράς αποβλήτων, να προβληθούν αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση με το αιτιολογικό ότι η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση αντίκειται προς νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις του εθνικού δικαίου περί προστασίας του περιβάλλοντος και περί διασφαλίσεως της δημοσίας ασφάλειας και τάξεως ή περί προστασίας της υγείας;

5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, μπορούν οι αρχές του κράτους αποστολής να προβάλλουν τέτοιες αντιρρήσεις με το αιτιολογικό ότι η αξιοποίηση αντίκειται σε νομοθετικές και διοικητικές διατάξεις του κράτους αποστολής;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος

30 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, τα οποία ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσία αν οι αντιρρήσεις κατά μεταφοράς αποβλήτων που οι αρμόδιες αρχές αποστολής και προορισμού δύνανται να προβάλλουν, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού, μπορούν να στηριχθούν σε εκτιμήσεις που αφορούν όχι μόνον καθαυτή τη μεταφορά των αποβλήτων στην περιοχή ευθύνης της κάθε αρμόδιας αρχής, αλλά και τις εργασίες αξιοποιήσεως, προς πραγματοποίηση των οποίων γίνεται η μεταφορά.

31 Επιβάλλεται, καταρχάς, η επισήμανση ότι ο κανονισμός δεν περιέχει ορισμό της έννοιας της μεταφοράς. Ωστόσο, όπως συνάγεται από άλλες διατάξεις του κανονισμού, όπου γίνεται λόγος για μεταφορά αποβλήτων, και ιδίως από αυτές του άρθρου 7, παράγραφος 3, του ως άνω κανονισμού, η μεταφορά στην οποία αναφέρεται το άρθρο 7, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού δεν περιορίζεται οπωσδήποτε στη μετακίνηση των αποβλήτων.

32 Επιβάλλεται, επομένως, η τοποθέτηση της έννοιας της μεταφοράς στο δικό της πλαίσιο και η ερμηνεία της σε συνάρτηση με το πνεύμα και τον σκοπό των εν λόγω διατάξεων, ώστε να διαπιστωθεί αν αυτές επιτρέπουν την προβολή αντιρρήσεων κατά μεταφοράς αποβλήτων, βάσει της σχεδιαζόμενης αξιοποιήσεως στο κράτος προορισμού.

33 Επιβάλλεται, καταρχάς, να υπομνηστεί ότι ο κανονισμός ρυθμίζει κατά τρόπο εναρμονισμένο σε κοινοτικό επίπεδο το ζήτημα της μεταφοράς αποβλήτων προς διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2001, C-324/99, DaimlerChrysler, Συλλογή 2001, σ. I-9897, σκέψη 42).

34 Οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό αποσκοπούν στη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, λαμβανομένων υπόψη ορισμένων στόχων που ανάγονται στην πολιτική περιβάλλοντος, όπως είναι οι αρχές της εγγύτητας, της προτεραιότητας της αξιοποιήσεως και της αυτάρκειας σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις αυτές δίνουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν, προς τον σκοπό της εφαρμογής των αρχών αυτών, μέτρα για τη γενική ή μερική απαγόρευση των μεταφορών αποβλήτων ή να προβάλλουν συστηματικά αντιρρήσεις για τις μεταφορές αυτές ή να αντιτάσσονται σε μεταφορές αποβλήτων που δεν είναι σύμφωνες προς τις διατάξεις της οδηγίας. Επομένως, ο κανονισμός εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής της Κοινότητας για το περιβάλλον και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποσκοπεί στην επίτευξη της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποβλήτων εντός της Κοινότητας (απόφαση της 28ης Ιουνίου 1994, C-187/93, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-2857, σκέψεις 22 και 23).

35 Από το σύστημα που θεσπίζει ο κανονισμός προκύπτει ότι η επίτευξη των στόχων που ο κοινοτικός νομοθέτης επιδιώκει μέσω αυτού και οι οποίοι συνίστανται στην προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος θα κινδύνευε αν, παρά τον σκοπό του κανονισμού, η μεταφορά αποβλήτων μεταξύ των κρατών μελών δεν αντιμετωπιζόταν συνολικά, ήτοι από το σημείο εκκινήσεως των αποβλήτων στο κράτος αποστολής έως το τέλος της επεξεργασίας τους στο κράτος προορισμού.

36 Από την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού προκύπτει, συναφώς, ότι θεσπίζεται διαδικασία προηγούμενης κοινοποιήσεως των μεταφορών αποβλήτων στις αρμόδιες αρχές, ώστε αυτές να πληροφορούνται δεόντως όχι μόνο για το είδος των αποβλήτων και για τις μετακινήσεις τους, αλλά και για τη διάθεση ή την αξιοποίησή τους και να είναι σε θέση να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένης της προβολής αιτιολογημένων αντιρρήσεων.

37 Προς τούτο, ο κοινοποιών οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κανονισμού, να παράσχει, με το έγγραφο παρακολουθήσεως που συνοδεύει την κοινοποίηση, στοιχεία σχετικά όχι μόνο με τη σύνθεση και τον όγκο των αποβλήτων προς αξιοποίηση και με τους τρόπους μεταφοράς τους, αλλά και για τους όρους αξιοποιήσεώς τους. Επομένως, βούληση του κοινοτικού νομοθέτη είναι οι αρμόδιες αρχές να γνωρίζουν το σύνολο της διαδικασίας επεξεργασίας των αποβλήτων, μέχρις ότου αυτά δεν παρουσιάζουν πλέον κανέναν κίνδυνο για την υγεία και το περιβάλλον.

38 Κατά τα λοιπά, ο κανονισμός περιέχει και άλλες διατάξεις, εκτός των κρίσιμων για την κύρια δίκη, για την εφαρμογή των οποίων οι αρμόδιες αρχές, προκειμένου να ελέγξουν τη μεταφορά των αποβλήτων προς αξιοποίηση, λαμβάνουν υπόψη στοιχεία που αφορούν τις εργασίες αξιοποιήσεως. Γι' αυτό, το ότι η αξιοποίηση δεν δικαιολογείται από οικονομικής και οικολογικής απόψεως αποτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πέμπτη περίπτωση, του κανονισμού, λόγο προβολής αντιρρήσεως κατά της μεταφοράς αποβλήτων. Ομοίως, από τον συνδυασμό των διατάξεων των παραγράφων 1, στοιχείο ε', και 5 του άρθρου 26 του ως άνω κανονισμού απορρέει υποχρέωση των κρατών μελών να επιδιώκουν με κάθε κατάλληλο δικαστικό μέτρο την απαγόρευση και τιμωρία της παράνομης διακινήσεως αποβλήτων, ήτοι κάθε μεταφοράς αποβλήτων, η οποία συνεπάγεται διάθεση ή αξιοποίησή τους κατά παράβαση κοινοτικών ή διεθνών κανόνων.

39 Από τις εκτιμήσεις αυτές προκύπτει ότι ο κανονισμός, εξεταζόμενος συνολικά, δεν απαγορεύει στις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων να λαμβάνουν υπόψη στοιχεία που αφορούν όχι μόνον τη μεταφορά των αποβλήτων, αλλά και τους όρους υπό τους οποίους αυτά αξιοποιούνται.

40 Όσον αφορά το 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού, επιβάλλεται να τονιστεί, καταρχάς, ότι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 36 των προτάσεών του, οι διατάξεις αυτές, δυνάμει των οποίων οι αρμόδιες

αρχές προορισμού και αποστολής δύνανται να προβάλλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις κατά σχεδιαζόμενης μεταφοράς «σύμφωνα με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ και, ιδίως, με το άρθρο 7», πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στις αρχές αυτές να προβάλλουν τέτοιες αντιρρήσεις βάσει της οδηγίας και, ιδίως, βάσει του άρθρου 7 αυτής.

41 Η χρήση του επιρρήματος «ιδίως» πριν τη μνεία του άρθρου 7 της οδηγίας συνεπάγεται ότι η μνεία του άρθρου αυτού είναι καθαρά ενδεικτική, ούτως ώστε να επιτρέπεται η προβολή αντιρρήσεων βάσει και άλλων διατάξεων της οδηγίας. Επομένως, αφού το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την παρεμπόδιση των «μεταφορών» αποβλήτων που αντιβαίνουν στα σχέδια διαχειρίσεως που αυτές έχουν εκπονήσει, έπεται ότι οι εκτιμήσεις βάσει των οποίων οι αρμόδιες αρχές μπορούν να προβάλλουν αντιρρήσεις δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού δεν αφορούν αποκλειστικά τη μεταφορά αποβλήτων.

42 Τέλος, εφόσον, σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλιστεί η αξιοποίηση ή η διάθεση των αποβλήτων χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς τη χρήση διαδικασιών ή μεθόδων ικανών να προκαλέσουν βλάβη στο περιβάλλον, οι διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές προορισμού και αποστολής να προβάλλουν αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση, με το αιτιολογικό ότι η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση δεν συνάδει προς τις απαιτήσεις του άρθρου 4 της οδηγίας.

43 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων επιβάλλεται να δοθεί στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα η απάντηση ότι το 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση, τις οποίες δύνανται να προβάλλουν οι

αρμόδιες αρχές αποστολής και προορισμού, μπορούν να στηρίζονται σε εκτιμήσεις που αφορούν όχι μόνον τη μεταφορά καθαυτή των αποβλήτων στην περιοχή ευθύνης της κάθε αρμόδιας αρχής, αλλά και την αξιοποίηση στην οποία κατατείνει η μεταφορά.

Επί του τρίτου ερωτήματος

44 Με το τρίτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, για να αντιταχθεί σε μεταφορά αποβλήτων, η αρμόδια αρχή αποστολής μπορεί, εκτιμώντας τις επιπτώσεις που θα επιφέρει στην υγεία και στο περιβάλλον η σχεδιαζόμενη στον τόπο προορισμού αξιοποίηση, να στηριχθεί στα κριτήρια που ισχύουν στο κράτος αποστολής για την αξιοποίηση των αποβλήτων, προς αποτροπή τέτοιων επιπτώσεων, ακόμη και όταν τα κριτήρια αυτά είναι αυστηρότερα από τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού.

45 Όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως, ο κανονισμός ρυθμίζει κατά τρόπο εναρμονισμένο σε κοινοτικό επίπεδο το ζήτημα της μεταφοράς αποβλήτων προς διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος. Αντιθέτως, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 60 των προτάσεών του, οι όροι αξιοποιήσεως των αποβλήτων δεν έχουν εναρμονιστεί. Επομένως, κατά το άρθρο 4, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η διάθεση ή η αξιοποίηση των αποβλήτων θα πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η υγεία του ανθρώπου και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον και, ιδίως, χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα ή το έδαφος, ούτε για την πανίδα και τη χλωρίδα, χωρίς να προκαλούνται ενοχλήσεις από τον θόρυβο ή τις οσμές, χωρίς να βλάπτονται οι τοποθεσίες και τα τοπία που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Μολονότι η διάταξη αυτή δεν διευκρινίζει ακριβώς το περιεχόμενο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, εντούτοις δεσμεύει τα κράτη μέλη ως προς τον επιδιωκόμενο στόχο, αφήνοντάς τους περιθώριο εκτιμήσεως κατά την αξιολόγηση της

αναγκαιότητας λήψεως τέτοιων μέτρων (απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 1999, C-365/97, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1999, σ. I-7773, σκέψεις 66 και 67).

46 Ασκώντας την εν λόγω εξουσία εκτιμήσεως, τα κράτη μέλη θεσπίζουν δικές τους προδιαγραφές για την αξιοποίηση των αποβλήτων, με αποτέλεσμα οι επιβαλλόμενες με τα εθνικά μέτρα υποχρεώσεις, προς επίτευξη, σύμφωνα με την οδηγία, των στόχων της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, να διαφέρουν σημαντικά από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Σε τέτοιες περιπτώσεις ανακύπτουν κατ' εξοχήν ερωτήματα όπως αυτά που θέτει το αιτούν δικαστήριο και, ιδίως, το ερώτημα αν, όταν οι προδιαγραφές που έχει θεσπίσει το κράτος αποστολής προς επίτευξη των στόχων αυτών, είναι αυστηρότερες από τις ισχύουσες στο κράτος προορισμού, η αρμόδια αρχή αποστολής μπορεί, βάσει του κανονισμού, να προβάλει αντίρρηση κατά σχεδιαζόμενης μεταφοράς, επικαλούμενη το υψηλότερο επίπεδο προστασίας που διασφαλίζεται με τις εθνικές προδιαγραφές. Μολονότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι αρμόδιες αρχές αποστολής δύνανται να προβάλλουν αντιρρήσεις κατά της μεταφοράς αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία σχετικά με τους όρους της αξιοποιήσεως στο κράτος προορισμού, από τις διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του κανονισμού προκύπτει ότι οι αρχές αυτές, κατά την αξιολόγηση των κινδύνων που συνεπάγεται η αξιοποίηση για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, μπορούν να λάβουν υπόψη τους όλα τα συναφή κριτήρια, περιλαμβανομένων αυτών που ισχύουν στο κράτος αποστολής, ακόμη και αν είναι αυστηρότερα από τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού, εφόσον αποσκοπούν στην εξάλειψη των κινδύνων αυτών. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές αποστολής δεν δεσμεύονται από τα ισχύοντα στο κράτος τους κριτήρια, αν αυτά δεν καταλληλότερα προς αποτροπή του κινδύνου απ' ό,τι τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού.

47 Η ερμηνεία αυτή του κανονισμού επιβάλλεται δεδομένου ότι αυτός εντάσσεται στο πλαίσιο της πολιτικής για το περιβάλλον που ακολουθεί η Κοινότητα, αποστολή της οποίας είναι, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 2 ΕΚ, να προάγει υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτιώσεως της ποιότητας του περιβάλλοντος. Η επίτευξη του στόχου αυτού κινδυνεύει αν δεν επιτραπεί στην αρμόδια αρχή αποστολής να επικαλεστεί τις δικές της προδιαγραφές που επιβάλλουν υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, ώστε να αντιτάσσεται σε μεταφορά αποβλήτων

των οποίων οι όροι αξιοποιήσεως στο κράτος προορισμού ενδέχεται να προκαλέσουν βλάβη στην ανθρώπινη υγεία ή στο περιβάλλον.

48 Βέβαια, τέτοιες αντιρρήσεις ενδέχεται, όπως συνέβη στην κύρια δίκη, να βρίσκονται σε αντίθεση με την άποψη της αρχής προορισμού, όταν αυτή δεν προβάλλει καμία αντίρρηση κατά της σχεδιαζόμενης μεταφοράς, κρίνοντας ότι η αξιοποίηση συνάδει προς τις εθνικές προδιαγραφές. Ωστόσο, η κατάσταση αυτή είναι εγγενής του συστήματος που καθιερώνει ο ίδιος ο κανονισμός, ο οποίος αναθέτει ταυτόχρονα σε όλες τις αρμόδιες αρχές την ευθύνη να επιβλέπουν αν οι μεταφορές διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2002, C-6/00, ASA, Συλλογή 2002, σ. I-1961, σκέψη 44). Δεν μπορεί λυσιτελώς να προβληθεί ότι η διάσταση αυτή μεταξύ των εκτιμήσεων των διαφόρων αρμοδίων αρχών αντιβαίνει στην αρχή της αγαστής συνεργασίας που καθιερώνεται στο άρθρο 10 ΕΚ, για να προταθεί άλλη ερμηνεία του κανονισμού.

49 Ωστόσο, δεδομένου ότι ο κοινοτικός νομοθέτης προέβλεψε ότι, για σκοπούς επεξεργασίας τους, τα προς αξιοποίηση απόβλητα πρέπει να κυκλοφορούν ελεύθερα μεταξύ των κρατών μελών (απόφαση της 25ης Ιουνίου 1998, C-203/96, Dusseldorp κ.λπ., Συλλογή 1998, σ. I-4075, σκέψη 33), η αρμόδια αρχή αποστολής μπορεί νομίμως να αντιταχθεί σε μεταφορά αποβλήτων, βάσει των εθνικών κανόνων αξιοποιήσεως, μόνον εφόσον οι κανόνες αυτοί είναι κατάλληλοι, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, για την επίτευξη του στόχου της αποτροπής των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, και δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των στόχων αυτών.

50 Προς τούτο, απαιτείται αξιολόγηση των κινδύνων, όχι βάσει γενικών εκτιμήσεων, αλλά βάσει συναφών επιστημονικών ερευνών (βλ., κατά την έννοια αυτή, ιδίως την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, C-17/93, Van der Veldt, Συλλογή 1994, σ. I-3537, σκέψη 17).

51 Άλλωστε, το ότι ένα κράτος μέλος επιβάλλει κανόνες λιγότερο αυστηρούς από τους ισχύοντες σε άλλο κράτος μέλος δεν σημαίνει, αυτό καθεαυτό, ότι οι τελευταίοι αυτοί κανόνες είναι δυσανάλογοι και, επομένως, ασύμβατοι προς το κοινοτικό δίκαιο (βλ. κατά την έννοια αυτή, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2002, C-294/00, Gräbner, Συλλογή 2002, σ. I-6515, σκέψη 46).

52 Πράγματι, το γεγονός και μόνον ότι ένα κράτος μέλος επέλεξε ένα σύστημα προστασίας διαφορετικό από εκείνο που υιοθέτησε άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να έχει επίπτωση στην εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί στον τομέα αυτό (απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 1999, C-67/98, Zenatti, Συλλογή 1999, σ. I-7289, σκέψη 34, και προπαρατεθείσα απόφαση Gräbner, σκέψη 47).

53 Στο εθνικό δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί προσφυγή κατά αντιρρήσεων που προέβαλε η αρμόδια αρχή αποστολής, απόκειται να εκτιμήσει αν η επίκληση των εθνικών προδιαγραφών αντιβαίνει στην αρχή της αναλογικότητας (βλ., συναφώς, απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 2000, C-314/98, Snellers, Συλλογή 2000, σ. I-8633, σκέψη 59).

54 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, επιβάλλεται να δοθεί στο τρίτο ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, για να αντιταχθεί σε μεταφορά αποβλήτων, η αρμόδια αρχή αποστολής, κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται για την υγεία και το περιβάλλον η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος προορισμού και τηρώντας την αρχή της

αναλογικότητας, δύναται να λαμβάνει υπόψη της τα κριτήρια στα οποία υπόκειται η αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος αποστολής, προς αποτροπή των ως άνω επιπτώσεων, ακόμη και όταν τα κριτήρια αυτά είναι αυστηρότερα από τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού.

Επί του τέταρτου και του πέμπτου ερωτήματος

55 Με το τέταρτο και το πέμπτο ερώτημα, τα οποία ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού, το οποίο επιτρέπει την προβολή αντιρρήσεων κατά σχεδιαζόμενης μεταφοράς αποβλήτων, εφόσον δεν είναι σύμφωνη με τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, δημόσιας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας ή προστασίας της υγείας, επιτρέπει στην αρμόδια αρχή αποστολής να προβάλει αντίρρηση, επικαλούμενη ότι η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση δεν συνάδει προς τις εθνικές διατάξεις.

56 Όπως προεκτέθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, ο κανονισμός, εξεταζόμενος συνολικά, δεν απαγορεύει στις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων να λαμβάνουν υπόψη στοιχεία που αφορούν όχι μόνον τη μεταφορά των αποβλήτων, αλλά και τους όρους υπό τους οποίους αυτά αξιοποιούνται. Ωστόσο, η εξέταση του συνόλου των διατάξεων του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού δεν μπορεί να οδηγήσει στο ίδιο συμπέρασμα, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, χωρίς να υπονομευθεί η συνοχή του άρθρου αυτού.

57 Επιβάλλεται, πράγματι, η επισήμανση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, του κανονισμού επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές διαμετακομίσεως να προβάλλουν αιτιολογημένες αντιρρήσεις κατά σχεδιαζόμενης μεταφοράς, βάσει της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης περιπτώσεως του στοιχείου α΄, του ίδιου άρθρου, αλλά όχι βάσει της πρώτης και της πέμπτης περιπτώσεως του στοιχείου α΄.

58 Επομένως, κατ' αντίθεση προς τις αρμόδιες αρχές αποστολής και προορισμού, ο κανονισμός δεν επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές διαμετακομίσεως να ελέγχουν αν η επεξεργασία των αποβλήτων θα γίνει σύμφωνα με την οδηγία ή αν η αξιοποίηση δικαιολογείται από οικονομικής και οικολογικής απόψεως.

59 Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινοτικός νομοθέτης, προβλέποντας στο άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού ότι οι αρμόδιες αρχές δύνανται να προβάλλουν αντιρρήσεις κατά σχεδιαζόμενης μεταφοράς αποβλήτων, αν αυτή δεν είναι σύμφωνη με τις εθνικές, νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, επιδίωξε να διατηρήσει, σε κάθε στάδιο της μεταφοράς, την αποτελεσματικότητα των διατάξεων που έχει θεσπίσει το κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σχετικά με τα απόβλητα που βρίσκονται στο έδαφός του. Επομένως, οι εν λόγω διατάξεις διέπουν μόνον τις σχετικές με τη μεταφορά εργασίες, καθόσον χρόνο αυτές διενεργούνται εντός της περιοχής ευθύνης κάθε μίας από τις οικείες αρμόδιες αρχές. Έπεται ότι οι αρμόδιες αρχές αποστολής δεν μπορούν να στηριχθούν στις διατάξεις αυτές για να αντιταχθούν στην αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος προορισμού.

60 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο τέταρτο και στο πέμπτο ερώτημα επιβάλλεται να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η αρμόδια αρχή αποστολής δεν μπορεί να στηριχθεί στις διατάξεις αυτές για να αντιταχθεί σε μεταφορά αποβλήτων, με το αιτιολογικό ότι η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση αντιβαίνει στις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, δημοσίας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας και προστασίας της υγείας.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 259/93 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1993, σχετικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο των μεταφορών αποβλήτων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και κατά την είσοδο και έξοδό τους, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 98/368 της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 1998, και 1999/816 της 24ης Νοεμβρίου 1999, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι οι αντιρρήσεις κατά μεταφοράς αποβλήτων προς αξιοποίηση, τις οποίες επιτρέπεται να προβάλλουν οι αρμόδιες αρχές αποστολής και προορισμού, μπορούν να στηρίζονται σε εκτιμήσεις που αφορούν όχι μόνον τη μεταφορά καθαυτή των αποβλήτων στην περιοχή ευθύνης της κάθε αρμόδιας αρχής, αλλά και την αξιοποίηση στην οποία κατατείνει η μεταφορά.**

2) **Το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 259/93, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 98/368 και 1999/816, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, για να αντιταχθεί σε μεταφορά αποβλήτων, η αρμόδια αρχή αποστολής, κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων που συνεπάγεται για την υγεία και το περιβάλλον η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος προορισμού και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, δύναται να λαμβάνει υπόψη της τα κριτήρια στα οποία υπόκειται η αξιοποίηση των αποβλήτων στο κράτος**

αποστολής, προς αποτροπή των ως άνω επιπτώσεων, ακόμη και όταν τα κριτήρια αυτά είναι αυστηρότερα από τα ισχύοντα στο κράτος προορισμού.

3) Το άρθρο 7, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 259/93, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 98/368 και 1999/816, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η αρμόδια αρχή αποστολής δεν μπορεί να στηριχθεί στις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, δημοσίας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας και προστασίας της υγείας, για να προβάλει αντιρρήσεις κατά μεταφοράς αποβλήτων, με το αιτιολογικό ότι η σχεδιαζόμενη αξιοποίηση αντιβαίνει στις διατάξεις αυτές.

(υπογραφές)